

ضوابط مالی ناظر بر تهیه و تنظیم بودجه سال ۱۴۰۰

بودجه هزینه ای

- ۱- استخدام رسمی و پیمانی در کلیه دستگاه‌های اجرایی صرفاً با رعایت قوانین و مقررات مربوطه پیش بینی می شود. اخذ تاییدیه سازمان برنامه و بودجه مبنی بر تامین بار مالی قبل از صدور مجوز استخدامی ضروری است.
- ۲ - دستگاه‌های اجرایی:
  - الف - افزایش ضریب ریالی حقوق را به طور متوسط بیست و پنج (۲۵) درصد لحاظ نمایند. رقم قطعی ضریب به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. افزایش حقوق و دستمزد مشمولین قانون کار (۲۵) درصد تعیین می گردد . رقم قطعی افزایش به تصویب شورای عالی کار خواهد رسید.
  - ب - سقف اعتبار مربوط به سرانه اضافه کار کارکنان را در بودجه سال ۱۴۰۰ حداکثر معادل اعتبار سرانه اضافه کار در سال ۱۳۹۹ (مبتنی بر موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۹) پیش‌بینی نمایند.
  - ج - مبلغ پاداش پایان سال (عیدی) را در بودجه سال ۱۴۰۰ معادل (۱۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال پیش بینی نمایند. مبلغ قطعی پاداش پایان سال به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
  - د - اعتبار مأموریت (داخلی و خارجی) کارکنان را حداکثر معادل پیش‌بینی عملکرد سرانه اعتبار سال ۱۳۹۹ (مبتنی بر موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۹) پیش بینی نمایند.
  - هـ - اعتبار سرانه کمک‌های رفاهی مستقیم و غیرمستقیم کارکنان ، حداکثر معادل اعتبار سرانه سال ۱۳۹۹ (مبتنی بر موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۹) و پاداش یک ماهه معادل یک ماه حقوق و مزایای کارکنان را در سقف اعتبارات پیش‌بینی نمایند.
  - و - تمامی موسسات، شرکت‌های دولتی و دستگاه‌های اجرایی از جمله شرکت‌های دولتی مستلزم ذکر یا تصریح نام مانند شرکت‌های تابعه وزارت نفت ، شرکت‌های تابعه سایر وزارت خانه‌ها، بانک‌ها، بیمه‌ها، صدا و سیما و سایر شرکت‌هایی که به نحوی دارای قوانین و مقررات خاص پرداخت حقوق و مزایا هستند موظفند با استناد به ماده (۷۵) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) افزایش اعتبار حقوق، دستمزد و مزایای کارکنان خود را در بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۰ مطابق افزایش مندرج در جزء (الف) بند (۲)، و با رعایت بخشنامه‌های شورای حقوق و دستمزد و مقررات تعیین شده در بودجه سال پیش بینی نمایند.
  - ز - هرگونه پیش بینی اعتبار برای بندهای ب و هـ منوط به استقرار سامانه حسابداری قیمت تمام شده موضوع بند الف تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ در شش ماهه اول سال ۱۳۹۹ می‌باشد.
- ۳ - دستگاه‌های اجرایی به استثنای دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی موظفند اعتبار لازم برای فعالیت‌های پژوهشی و فناوری خود را در "برنامه پژوهش‌های کاربردی" لحاظ نموده و از درج اعتبار در سایر برنامه‌ها اجتناب نمایند.
- ۴ - پیش‌بینی سرانه اعتبار برای قرارداد با اشخاص حقیقی برای انجام کارمعین (مشخص) دارای شناسه از سازمان اداری و استخدامی، با رعایت قوانین و مقررات، حداکثر در سقف تعداد سال ۱۳۹۹ (مبتنی بر موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۹)، با لحاظ افزایش حقوق و

مزایای کارکنان مندرج در جزء (الف) بند (۲) فوق الذکر و با رعایت بند(ب) ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه کشور در سال ۱۴۰۰ مجاز می‌باشد.

۵ - اعتبار مربوط به انعقاد قرارداد با شرکت‌های خدماتی طرف قرارداد با دستگاه‌های اجرایی، حداکثر در حد پیش‌بینی عملکرد سال ۱۳۹۹ (بر اساس موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۹) و با لحاظ مفاد جزء (الف) بند (۲) فوق الذکر در خصوص نیروهای شرکتی پیش‌بینی گردد.

۶ - پیش‌بینی اعتبار برای انجام فعالیت‌هایی که در حیطه وظایف و مأموریت‌های قانونی و مصوب دستگاه اجرایی نمی‌باشد ممنوع است.

۷ - پیش‌بینی اعتبار برای اجرای تصویب‌نامه، بخشنامه، دستورالعمل‌ها، تغییر تشکیلات، تغییر ضرایب، جداول حقوقی و طبقه بندی مشاغل و افزایش مبنای حقوقی، هرگونه استخدام و بکارگیری نیروی انسانی و مصوبات هیات امنای صرفاً با رعایت مفاد بندهای (ث) و (ج) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه کشور و در صورت تایید سازمان برنامه و بودجه کشور مجاز است.

۸ - در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی:

دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به تعیین مأموریت‌ها و وظایف مرتبط با پیاده‌سازی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و پیش‌بینی اعتبارات لازم در سقف اعتبارات اقدام نمایند.

- وزیر/بالاترین مقام دستگاه اجرایی موظف است پس از بررسی و تایید مأموریت‌ها، وظایف و اعتبارات مورد نیاز اعلام شده توسط دستگاه‌های اجرایی ذی ربط و به منظور پیاده‌سازی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، فهرستی از کلیه موارد تایید شده را بطور مجزا به دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی ارسال نماید.

- دستگاه‌های اجرایی موظفند گزارش عملکرد سال قبل پروژه‌های اولویت‌دار اقتصاد مقاومتی مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی تحت مسئولیت خود را پس از تایید وزیر/بالاترین مقام دستگاه اجرایی به دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی ارسال نمایند.

۹ - پیشنهاد ایجاد دستگاه اجرایی جدید مشروط به رعایت تبصره ماده ۱۱۵ و ماده ۱۲۳ قانون مدیریت خدمات کشوری می‌باشد. در اجرای بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی موظفند پیشنهادات خود را به منظور تجمیع ردیف‌های اعتباری ارایه نمایند.

۱۰ - تمامی دستگاه‌های اجرایی به منظور پیش‌بینی اعتبارات خود موظفند بر مبنای بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد ضمن تعیین اهداف و وظایف قانونی خود نسبت به محاسبه قیمت تمام شده خروجی‌هایی که از سامانه هزینه یابی استخراج می‌شود اقدام نمایند و بر اساس ضوابط و دستورالعمل‌های صادره نتایج را بر اساس برنامه زمان بندی تدوین لایحه برای سازمان برنامه و بودجه ارسال نمایند.

۱۱ - دستگاه‌های اجرایی در پیش‌بینی اعتبارات موظفند در اجرای مفاد ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه کشور مبنی بر کاهش حجم، اندازه و ساختار از طریق واگذاری واحدهای عملیاتی، خرید خدمات و مشارکت با بخش غیردولتی، حذف واحدهای غیرضرور، انجام امور بصورت برخط و دورکاری، کاهش سطوح مدیریت و پست‌های سازمانی، برنامه و زمان بندی کاهش ۱۵٪ تا پایان سال ۱۴۰۰ را ارائه و صرفه جویی حاصله را در تدوین بودجه لحاظ نمایند.

۱۲ - دستگاه‌های اجرایی موظف‌اند به منظور تسهیل در پیشبرد توسعه دولت الکترونیک موارد ذیل را رعایت نمایند:

- دستگاه‌های اجرایی متولی پروژه‌های اولویت‌دار دولت الکترونیک موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۲۱۷۶/ت۵۵۲۸۵-هـ مورخ ۱۳۹۷/۲/۹ هیئت وزیران در پیش‌بینی اعتبارات موظفانند پروژه‌های مذکور را در اولویت قرار داده و اعتبار لازم را در سقف اعتبارات دستگاه پیش‌بینی و هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد طرح/ پروژه‌های مذکور را به کمیسیون دولت الکترونیک ارسال نمایند.

- خروجی‌های (خدمت/محصول/طرح) مرتبط با دولت الکترونیک بر اساس مصوبات کارگروه بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد و بازبینی هزینه‌ها لحاظ شوند.

- در راستای اجرای بند (۱) ماده (۲) آیین‌نامه توسعه و گسترش کاربری فناوری اطلاعات و ارتباطات موضوع ایجاد برنامه مستقل جهت توسعه دولت الکترونیک، کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند اعتبار لازم برای فعالیت‌ها، طرح و پروژه‌های مرتبط با دولت الکترونیک را در برنامه توسعه دولت الکترونیک کد (۱۰۰۲۰۵۷۰۰۰) لحاظ نمایند و از درج اعتبار در سایر برنامه‌های مشابه خودداری نمایند.

- به منظور جلوگیری از موازی‌کاری، استاندارد سازی توسعه سامانه‌ها و نظام ذخیره و پردازش داده و استفاده‌های آتی از منابع داده‌های عظیم (Big data) قبل از ارایه هر گونه پیشنهاد به مراجع قانونی ذی‌ربط، برای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های لازم جهت توسعه سامانه‌ها، درگاه‌ها (پورتال‌ها)، پایگاه‌های داده و بهره‌برداری از سامانه‌های موجود، موافقت شورای اجرایی فناوری اطلاعات (موضوع ماده (۲) مصوبه ۱۰۵۸۱۶/ت۵۷۶۰۷-هـ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۵) مبنی بر رعایت الزامات و استنادهای فنی را کسب نمایند.

۱۳ - دستگاه‌های اجرایی مکلفند برنامه عملیاتی سالانه خود را در چارچوب دستورالعمل پیوست بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۰ تهیه و همراه با بودجه پیشنهادی برای سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نمایند.

۱۴ - دستگاه‌های اجرایی اعتبارات مانده مرخصی و پاداش پایان خدمت بازنشستگان واحدهای ستادی و واحدهای تابعه را از محل صرفه‌جویی در اعتبارات و یا واگذاری و فروش اموال، پیش‌بینی و به سازمان برنامه و بودجه پیشنهاد نمایند.

بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

۱۵ - پیش‌بینی اعتبار برای خرید خودروهای سواری داخلی (به استثناء دستگاه‌های جدیدالتأسیس - با رعایت مفاد بند ۹ - و یاجایگزینی با خودروهای فرسوده) و خودروهای خارجی ممنوع می‌باشد.

۱۶ - علاوه بر ممنوعیت موضوع ماده (۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری، هرگونه پیش‌بینی اعتبار برای احداث و خرید ساختمان‌های جدید اداری توسط دستگاه‌های اجرایی (به استثناء موارد تغییر سطح تقسیمات کشوری، تجمیع ساختمان‌های اداری موجود، و بازسازی ساختمان‌های اداری در حال تخریب بدون بار مالی جدید، تمرکز زدایی و خروج از کلانشهرها بدون بار مالی) ممنوع می‌باشد.

۱۷ - ساماندهی و اولویت‌بندی طرح‌ها بر اساس چارچوب‌های مشخص ابلاغی سازمان، به پیشنهاد دستگاه‌های اجرایی انجام می‌شود و نهایتاً می‌بایست طرح‌ها در شش گروه کلی «طرح‌هایی که در سال ۱۴۰۰ خاتمه می‌یابند به همراه اولویت‌بندی»، «طرح‌های اولویت‌دار مصوب سفرهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و سفرهای ریاست جمهوری به همراه اولویت‌بندی»، «طرح‌های قابل مشارکت یا واگذاری به همراه الزامات آنها»، «طرح‌های تعمیر و تجهیز، مستمر و کمک»، «طرح‌های دارای پیمانکار و غیرقابل مشارکت و واگذاری که نیاز به هزینه نگهداشت دارند» و «طرح‌هایی که در سال ۱۴۰۰ اعتباری به آنها اختصاص نمی‌یابد» توسط دستگاه اجرایی دسته‌بندی و ضمن اعلام آن به سازمان اعتبار مورد نیاز طرح‌های نیمه‌تمامی که سال خاتمه آنها به لحاظ پیشرفت فیزیکی، سال ۱۴۰۰ می‌باشد را در اولویت قرار داده و بطور کامل پیش‌بینی نمایند.

۱۸- دستگاه‌های اجرایی موظفند با در نظر گرفتن تعهدات خود در رابطه با طرح‌های سفرهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و ریاست جمهوری اعتبار لازم جهت اجرای طرح‌های مذکور را با رعایت ماده (۲۳) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، پیش‌بینی نمایند.

۱۹- دستگاه‌های اجرایی مکلفند اعتبار مورد نیاز بابت سهم ملی طرح‌های وامی (از محل تسهیلات بانک جهانی یا بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه و تجارت اکو) را مقدم بر سایر موارد در سقف اعتبار پیش‌بینی نمایند.

۲۰- نظر به اهمیت حفظ و نگهداری دارایی‌های سرمایه‌ای دولت، دستگاه‌های اجرایی موظفند در توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود، اعتبار لازم برای تعمیر، تجهیز و بازسازی ساختمانها و تأسیسات دولتی را با تایید دستگاه اجرایی در سقف اعتبار پیش‌بینی و منظور نمایند.

۲۱- پیشنهاد طرح و پروژه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید ممنوع است.

۲۲ - کلیه دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی مکلفند ضمن پیشنهاد تبصره‌ها (از طریق وزارتخانه ذی ربط) و تکمیل سامانه بودجه، برنامه خود برای عملیاتی نمودن مشارکت عمومی و خصوصی را بهمراه الزامات و منابع مورد نیاز آن به سازمان پیشنهاد نماید. برنامه سالانه شامل مواردی از جمله فهرست طرح‌ها (پروژه‌ها) اعم از طرح‌های جدید، نیمه‌تمام، آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری، قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی فعال، اهداف کمی، حجم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، منابع مورد نیاز برای خرید محصول یا وجوه اداره شده، مشوق‌های مورد نیاز می باشد. سایر الزامات به شرح زیر است:

۱- پیش‌بینی حمایت‌های مالی و اعتباری در دو گروه اصلی تعهدات مستقیم (اعم از منابع مالی برای اهرمی کردن و وجوه اداره شده، منابع برای خرید محصول، منابع برای پرداخت مابه‌التفاوت یا منابع مالی برای کمک در دوران احداث پروژه) و تعهدات غیرمستقیم برای پوشش برخی ریسک‌های کلیدی مانند نرخ ارز

۲- در اجرای بند «الف» ماده (۲۵) و بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه کشور، بهره‌برداری حداکثری از پروژه‌ها توسط بخش خصوصی مورد تاکید دولت است. دستگاه‌های اجرایی مکلفند بهره‌برداری و اداره واحدهای عملیاتی خود (اعم از اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و خدماتی) و طرح‌های (پروژه‌های) تکمیل شده و آماده بهره‌برداری را از طریق قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی مانند اجاره بلندمدت یا واگذاری مدیریت (بصورت خودگردان یا با پرداخت هزینه سرانه خدمات) به بخش غیردولتی واگذار نمایند و اطلاعات آن را در پیشنهاد برنامه مشارکت عمومی و خصوصی به سازمان معرفی نمایند. مصرف درآمد یا بکارگیری وجوه عمومی در پروژه‌های یاد شده، منوط به معرفی به سازمان می‌باشد.

۳- استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) و ارائه تضامین مرتبط با آن در قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی و سرمایه‌گذاری در طرح‌های زیرساختی در اولویت قرار دارد. استفاده از کلیه ظرفیت‌های موجود برای سودآور کردن و خودگردان نمودن طرح‌ها (عدم اتکاء به منابع عمومی برای خرید محصول) اعم از مشوق‌های مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، ایجاد کاربری‌های جانبی با حفظ کاربری اصلی و پیش‌بینی درآمدهای جانبی ثانویه در تدوین مدل‌های مشارکت مدنظر قرار گیرد.

۲۳- دستگاه‌های اجرایی مجازند برای استفاده از سازوکار بند (ل) ماده (۲۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، تمام یا بخشی از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را به صورت کمک‌های فنی و اعتباری به بخش غیردولتی پیش‌بینی نمایند.

بودجه شرکتهای دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت مندرج در پیوست شماره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (شامل شرکتهای دولتی که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است از جمله شرکت ملی نفت ایران...)

۳۱- در راستای استقرار نظام بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و محاسبه قیمت تمام شده، تمامی شرکتهای دولتی مکلفند نسبت به تدوین اهداف، برنامه و فعالیت سالانه خود در چارچوب اهداف و وظایف مندرج در اساسنامه، اسناد بالادستی و قوانین مربوط و در قالب فرم‌های مندرج در دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه شرکتهای دولتی اقدام نمایند.

۳۲- به منظور استفاده بهینه از منابع و دارایی‌ها و مقابله با اثرات ناشی از تحریم‌های اقتصادی، شرکتهای دولتی موظفند نسبت به مولدسازی دارایی‌های خود و استفاده کارآتر از آنها اقدام نمایند و منابع مالی حاصله را در بودجه پیشنهادی درج نمایند.

۳۳- تمامی شرکتهای دولتی مکلفند:

- حداکثر تا ۱۵ مهرماه نسبت به تأیید نهایی آمار کارکنان خود توسط بالاترین مقام شرکت در سامانه نظام اداری کشور (کارمند ایران - پاکنا) اقدام نمایند.

- افزایش تعداد نیروی انسانی خود را پس از طی تشریفات قانونی و کسب موافقت اولیه سازمان اداری و استخدامی کشور حداکثر تا (۱۵) مهرماه ارائه نمایند.

۳۴- شرکتهای دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت موظفند:

- گزارش عملکرد بودجه سال ۱۳۹۸ خود را با رعایت الگوی بودجه تفصیلی مصوب که به تأیید ذیحساب شرکت رسیده است در سامانه جامع بودجه درج نمایند.

- گزارش هیات مدیره را برای ارائه در مجمع عمومی تصویب صورت مالی سال ۱۳۹۸ در قالب Word به همراه صورت‌های مالی مربوط در سامانه جامع بودجه بارگزاری نمایند.

- مبنای محاسبه هزینه‌های پرسنلی برای بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۰، صرفاً آمار کارکنان مندرج در سامانه کارکنان نظام اداری کشور (سامانه کارمند ایران) به تفکیک کارکنان رسمی، پیمانی، کارگر، قرارداد اشخاص حقیقی (شامل: قرارداد کار معین / مشخص، مشمولان طرح خدمت نیروی انسانی) و سایر کارکنان (شامل: کارگری، یگان حفاظت، مشمولان ماده ۹۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، ساعتی تمام وقت و امریه سربازی) است. امکان پیش‌بینی هزینه پرسنلی برای مواردی که تعداد پرسنل را ثبت نکرده‌اند و به تأیید بالاترین مقام شرکت نرسانده باشند وجود ندارد.

- در بند سایر دریافت‌ها و پرداخت‌ها، مستندات قانونی ذیربط در خصوص مبالغ مربوط را به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نمایند.

۳۵- شرکتهای دولتی که در مرحله واگذاری قرار دارند موظفند آخرین ترکیب سهام شرکت را با تأیید سازمان خصوصی‌سازی به همراه بودجه پیشنهادی خود ارائه نمایند.

۳۶- شرکتهای مادر تخصصی دارای زیرمجموعه موظفند نسبت به اعلام اسامی شرکتهای واگذار شده در سال ۱۳۹۹ که سهم دولت در آنها به کمتر از ۵۰ درصد رسیده است، همراه با اسناد و مدارک مثبت‌مانند صورتجلسه مجمع عمومی مبنی بر ترکیب سهام‌داران جدید و قرارداد واگذاری با تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی به سازمان برنامه و بودجه تا پایان ۱۵ مهرماه سال جاری اقدام نمایند.

۳۷- در خصوص پیش‌بینی هزینه‌های جاری شرکت‌های دولتی موارد زیر رعایت شود:

- افزایش ضریب حقوق، مزایا و فوق‌العاده‌های کارکنان شرکت‌های دولتی (مندرج در احکام استخدامی مربوط) مطابق افزایش حقوق کارکنان دستگاه‌های مجری (مندرج در بند ۲ این ضوابط) خواهد بود.
  - حقوق و مزایا، کمک‌های رفاهی و سایر پرداختی‌ها به هر نحو و به هر شکل از محل هرگونه منابع صرفاً در چارچوب مقررات، ضوابط و دستورالعمل‌های مصوب مراجع قانونی (از جمله مصوبات شورای حقوق و دستمزد) پیش‌بینی شود.
  - شرکت‌های دولتی مجازند حداکثر به میزان یک ماه حقوق و مزایای مندرج در احکام کارگزینی برای کارکنان از محل صرفه جویی پاداش پیش‌بینی نمایند.
  - اثرات بهره‌وری بر هزینه‌های مستقیم تولید متناسب با میزان و سطح تولید و کاهش رشد هزینه‌های غیرمستقیم تعیین و مشخص شود.
  - سهم دولت از سود پیش‌بینی شده موضوع بند (ج) ماده (۲۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) محاسبه شود.
  - تمامی شرکت‌های دولتی موظفند اعتبار لازم برای انجام امور پژوهشی و توسعه فناوری در زمینه‌های مرتبط به وظیفه اصلی خود را با رعایت مفاد بندهای (ب) و (پ) ماده (۶۴) برنامه ششم توسعه کشور و سایر قوانین پیش‌بینی نمایند.
  - تمامی شرکت‌های دولتی موظفند تمام تعهدات سررسید شده خود از جمله تعهدات ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی، بازپرداخت وام‌های داخلی و خارجی و اوراق مشارکت (اصل و فرع) مربوط به سال ۱۳۹۹ و تعهدات مربوط به ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه را در بودجه پیشنهادی منظور نمایند.
  - شرکت‌های دولتی مجازند هرگونه پاداش سالانه به اعضای هیئت مدیره و مدیران عامل را با رعایت ماده (۸۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) صرفاً بر اساس افزایش بهره‌وری پیش‌بینی نمایند.
- ۳۸- شرکت‌های دولتی موظفند در تنظیم بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۰ علاوه بر بندهای فوق‌الذکر سایر بندهای مرتبط در این ضوابط از جمله بندهای ۲، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۲۲ و ۲۵ را رعایت نمایند.

موارد عمومی

- ۳۹- تمام دستگاه‌های اجرایی مکلف‌اند ضمن ارائه اطلاعات اموال غیرمنقول خود به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و دریافت اسناد تک برگی حدنگاری شده، فهرست اموال غیر منقول مازاد خود به همراه منابع قابل حصول از فروش آن‌ها را به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام نمایند.
- ۴۰- دستگاه‌های اجرایی مکلفند نسبت به احصاء منابع جدید درآمدی مرتبط با حوزه فعالیت خود را مشخص و به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام نمایند.

تبصره‌ها

۴۱- دستگاه‌های اجرایی به شرح مندرج در فرآیند ارسال تبصره‌ها موظفند ضوابط و معیارها به شرح زیر را مطالعه و در پیشنهادات خود آن را اعمال نمایند. عدم رعایت هریک از بایدها و نبایدهای زیر موجب عدم بررسی پیشنهاد ارائه شده خواهد گردید.

۱- بایدهای تبصره:

- فرصت‌های جدید (از جمله درآمد جدید) برای کشور ایجاد نماید بدون اینکه موجب بهم خوردگی تعادل قیمت کالاها و خدمات در همان بخش یا سایر بخش‌ها (دستگاه‌ها) شود.
- چالش‌های پیش روی کشور را که به نحو مقتضی با بودجه در ارتباط است را حل نماید.
- موجب تسهیل فرآیند اجرایی بودجه شود.
- مرتبط با حوزه کاری دستگاه اجرایی پیشنهاد دهنده باشد.
- دارای دلایل توجیهی بوده و در فرم‌ها درج شده باشد.
- موجب افزایش نظارت گردد.
- به نحو مقتضی، تصدیگری‌های دولت و هزینه‌های آن را کاهش دهد.

۲- نبایدهای تبصره:

- موجب اصلاح قوانین نشود مگر اینکه عدم اصلاح، باعث کاهش منابع (درآمد) دولت شده و یا منجر به افزایش مصارف دولت گردد.
- مغایر با احکام قانون برنامه ششم توسعه و قانون دائمی برنامه‌های توسعه نباشد، مگر اینکه باعث اصلاح امور شود.
- منجر به کاهش منابع دولت (درآمدها) نشود.
- اختیارات فعلی قوه مجریه را از مجلس طلب نکند.
- سقف اعتبارات کلان بودجه مندرج در جدول شماره ۴ قانون برنامه ششم توسعه (اعم از سقف اوراق مالی و ...) را تحت تاثیر قرار ندهد.
- موجب سهم‌خواهی از سایر بخش‌ها نشود.

فرم تبصره‌ها:

- فرم‌ها در دو قالب ارائه گردیده است. فرم شماره (۱) به تبصره‌های موجود اختصاص یافته است. فرم (۲) نیز برای تبصره‌های پیشنهادی جدید است.

فرم شماره یک - ابقاء، اصلاح و یا حذف تبصره های قانون بودجه سال ۱۳۹۹ در لایحه بودجه ۱۴۰۰

شماره تبصره (بند یا جزء):	عنوان دستگاه اجرایی :
<p>پیشنهاد :</p> <p> ☐ ابقاء ☐ اصلاح ☐ حذف </p>	
<p>علل ابقاء، اصلاح یا حذف :</p> <p>۱ -</p> <p>۲ -</p> <p>۳ -</p>	
<p>عملکرد (در قالب جدول و متن) بر اساس تکالیف مندرج ارائه شود :</p>	
<p>متن پیشنهادی برای اصلاح :</p> <p>توجه: در متن پیشنهادی بایدها و نبایدها رعایت گردد:</p>	
<p>نام و امضاء بالاترین مقام دستگاه اجرایی</p>	
<p> ☐ مخالف ☐ موافق : موافق سازمان : </p> <p>علت توضیح داده شود.</p>	

فرم شماره دو - تبصره های پیشنهادی جدید برای لایحه بودجه ۱۴۰۰

شماره دستگاه اجرایی :	عنوان دستگاه اجرایی :
هدف پیشنهاد: ۱ - ۲ -	
دلایل توجیهی: (اعم از ارتباط آن با مفاد قانون برنامه ششم توسعه و سایر قوانین) ۱ - ۲ - ۳ -	
محل تامین اعتبار احتمالی : اعتبارات بودجه عمومی دستگاه ☐ درآمد- هزینه ☐ درآمد اختصاصی ☐ اوراق مالی ☐ تسهیلات بانکی ☐ بودجه شرکتی ☐ سایر ☐	
متن پیشنهادی: توجه: در متن پیشنهادی بایدها و نبایدها رعایت گردد:	
نام و امضاء بالاترین مقام دستگاه اجرایی	
نظر امور بخشی سازمان : موافق ☐ مخالف ☐ علت توضیح داده شود.	

فرآیند ارسال و بررسی پیشنهاد تبصره ها:

مطابق زمانبندی تعیین شده در بخشنامه بودجه و ضوابط و معیارهای حاکم بر این فرم‌ها، لازم است پیشنهادات را صرفاً از طریق دستگاه اجرایی زیر با امضاء بالاترین مقام ارائه نمایند. فرم‌ها به دو شکل الکترونیکی WORD و فیزیکی باید تکمیل و به امورهای بخشی سازمان ارسال گردد.

لازم به ذکر است که سازمان مدیریت و برنامه ریزی استانها موظفند از طریق امور استانها و مناطق سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تکمیل و ارسال فرمها اقدام نمایند.

سازمان برنامه و بودجه کشور:

۱ - ۲ - امور بخشی سازمان پس از وصول، پیشنهادات را با توجه به ضوابط و معیارها و همچنین وظائف خود بررسی و در صورت تایید، آنرا در زمان مقرر به دبیرخانه کارگروه تبصره ها ارائه نمایند. در صورت رد به خاطر عدم رعایت ضوابط و معیارها، عدم تکمیل کامل فرم‌ها، یا عدم ارتباط موضوع و یا سایر دلایل، پیشنهاد با دلائل به دستگاه ذی ربط عودت داده می شود.

۲ - ۲ - امور هماهنگی و تلفیق بودجه، پیشنهادهای تایید شده توسط امور و معاونت های بخشی سازمان، با ضوابط و معیارهای حاکم تطبیق داده و در صورت تایید و کامل بودن فرم‌ها، آنرا به کارگروه تبصره ها ارائه خواهد کرد. در صورت رد به خاطر عدم رعایت ضوابط و معیارها، عدم تکمیل کامل فرم‌ها، یا عدم ارتباط موضوع و یا سایر دلایل، پیشنهاد با دلائل به امور بخشی عودت داده می شود.

۲ - ۳ - کارگروه تبصره ها در زمان مقرر نسبت به بررسی اقدام و نتیجه را به شورای راهبری و تلفیق بودجه و همچنین ستاد بودجه ارائه خواهد کرد.

عنوان دستگاه های اجرایی که می توانند فرم تبصره را ارسال نمایند :

- ۱- نهاد ریاست جمهوری
- ۲- معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور
- ۳- سازمان اداری و استخدامی کشور
- ۴- دیوان محاسبات کشور
- ۵- وزارت اطلاعات
- ۶- سازمان برنامه و بودجه کشور
- ۷- وزارت کشور
- ۸- وزارت امور خارجه
- ۹- وزارت دادگستری
- ۱۰- دادگستری جمهوری اسلامی ایران
- ۱۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی
- ۱۲- ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
- ۱۳- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

- ۱۴- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- ۱۵- سازمان حفاظت محیط زیست
- ۱۶- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۱۷- وزارت آموزش و پرورش
- ۱۸- وزارت ورزش و جوانان
- ۱۹- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۲۰- بنیاد شهید و امور ایثارگران
- ۲۱- وزارت نفت
- ۲۲- وزارت نیرو
- ۲۳- سازمان انرژی اتمی ایران
- ۲۴- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ۲۵- وزارت جهاد کشاورزی
- ۲۶- وزارت راه و شهرسازی
- ۲۷- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ۲۸- وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ۲۹- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
- ۳۰- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۳۱- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ها (فقط از طریق امور استان ها و مناطق)
- ۳۲- جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
- ۳۳- کمیته امداد امام خمینی(ره)

عملیات فرا بودجه‌ای

۴۲- به منظور پایش و پیش‌بینی عملیات فرا بودجه‌ای دولت و کنترل بدهی، دستگاه‌های اجرایی که:

الف- عملیات مالی آنها ذیل ردیف‌های قانون بودجه بوده و میزان تعهدات ایجاد شده مازاد بر پرداخت‌های صورت گرفته بوده است ؛

ب- بخشی از عملیات مالی آنها ذیل تبصره‌های بودجه بوده و این تبصره‌ها فاقد ردیف مشخص برای تامین مالی بوده‌اند ؛

پ- ذیل سایر مصوبات قانونی و خارج از سند بودجه مجاز به ایجاد تعهد مالی از سوی دولت بوده‌اند؛

و تعهدات مذکور منجر به ایجاد دیون بلامحل یا معوقات برای دولت شده است مکلفند تا اول آبان ۱۳۹۹ مطابق جدول زیر، عملکرد مالی بندهای «الف»، «ب» و «پ» را برای سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ به همراه گزارش‌های بدهی حسابرسی شده ارقام مربوطه برای سال‌ها ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ و پیش‌بینی ارقام موردنظر برای سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به منظور اخذ تاییدیه جهت تامین مالی فرا بودجه‌ای (ایجاد بدهی) ارسال نمایند. مجوز نهایی تامین مالی ارقام یاد شده پس از تصویب بودجه و در چارچوب منابع میان‌مدت و پایدار

بودجه توسط سازمان برنامه و بودجه صادر می‌شود. ایجاد هر گونه تعهد مالی ذیل ارقام یاد شده از سال ۱۴۰۰ بدون مجوز سازمان فاقد وجاهت قانونی است و تعهد مالی دولت محسوب نمی‌شود. از سال ۱۴۰۰ مبنای تایید بدهی‌های دولت در گزارش‌های حسابرسی مجوزهای صادر شده توسط سازمان برنامه و بودجه است.

